Partnerības statusa norāde Fizisko personu reģistrā vairo topošo vecāku stabilitātes sajūtu, sagaidot pasaulē bērniņu

No 1. jūlijā stājušies spēkā grozījumi Pacientu tiesību likumā, kas personām, kurām Fizisko personu reģistrā ir norādīta partnerība ar pacientu, dod tiesības saņemt informāciju par pacientu, pieņemt lēmumu par ārstniecību, u.c. Reģistrētam partnerim dzemdību iestādēs ir visas tiesības pieņemt lēmumus arī par jaundzimušo, ja vien bērna māte nav lēmusi citādi.

Pacientes ziņā ir izvēlēties, kuru sev tuvu personu viņa vēlas līdzās dzemdībās vai atrodoties pēcdzemdību aprūpes nodaļā. Dzemdības, kurās piedalās viendzimuma partneri, Rīgas Dzemdību namā nav neierasta prakse. Ja pacientei un bērnam nav nekādu veselības problēmu, apmēram 3.-4. dienā viņi tiek izrakstīti no stacionāra, un nevienā no aprūpes posmiem visticamāk nebūs saskārušies ar nepieciešamību kādu informēt par savu attiecību statusu vai vēl vairāk – to pierādīt.

Tomēr var būt situācijas, kurās mediķiem, balstoties uz Pacientu tiesību likuma normām, pavadošās personas statuss ir jānoskaidro un pēc tā jāvadās. Piemēram, ja bērna māte sava veselības stāvokļa dēļ pati nespēj pieņemt lēmumu par savu vai jaundzimušā ārstniecību kopumā vai ārstniecības metodēm, tad pārstāvēt pacienti un bērniņu varēs tikai Pacientu tiesību likumā norādītās personas.*

Jana un Lilita, kuras piedalījās savas meitiņas Amēlijas piedzimšanā uzskata, ka partnera statusa reģistrēšana vairos stabilitātes un miera sajūtu dzemdībās, jo bērniņa piedzimšanas prieku nevajag aizēnot ar jebkādām iespējamām negācijām.

Jana: "Esmu cīnītāja par savas kopienas tiesībām, tomēr negribēju saskarties ne ar mazākajām iespējamām problēmām tik nozīmīgā dzīves brīdī kā dzemdības, tāpēc izvēlējāmies līgumvecmāti, par kuru bijām dzirdējuši labas atsauksmes no savas kopienas biedriem. Domājām – ja būs kādas problēmas, tad tās lai risina viņa.

Dzemdības nebija vieglas ne mammai, bērnam. Dzemdību namā, Ģimenes palātā, pavadījām 5 dienas, līdz mūs palaida mājās.

Jāsaka – nevienā brīdī nesajutām citādu attieksmi kā pret pārējām pacientēm un viņu piederīgajiem. Bija tikai viena epizode, kad telpu uzkopēja vērsās pie manis, uzrunājot – " Vecmāmiņ!" Kad pateicu, ka esam viena dzimuma vecāki bērniņam, tikai noteica – " Ā, sapratu, nebiju iedomājusies!"

It kā tāds sīkums, kā apsveikumā par bērniņa piedzimšanu ierakstīti mūsu abu vārdi – "Apsveicam Lilitu un Janu ar meitiņas piedzimšanu!", mūs patiesi

iepriecināja. Savas kopienas cilvēkiem sirsnīgi iesaku – sakārtojiet ar savu dzīvesbiedru partnerības statusu Fizisko personu reģistrā - tas dzemdībās dos stabilitātes sajūtu un tiesības uzņemties atbildību!“



No Pacientu tiesību likuma: "Ja pacients sava veselības stāvokļa dēļ pats nespēj pieņemt lēmumu par ārstniecību, tiesības pieņemt lēmumu par piekrišanu ārstniecībai kopumā vai ārstniecībā izmantojamai metodei vai atteikšanos no ārstniecības kopumā vai ārstniecībā izmantojamās metodes ir pacienta pilnvarotajai personai, bet, ja tādas nav, - pacienta laulātajam, partnerim (par kuru ar pacientu Fizisko personu reģistrā ir iekļautas ziņas par partnerību), bet, ja tāda nav, - pilngadīgam un rīcībspējīgam tuvākajam radiniekam šādā secībā: pacienta bērniem, pacienta vecākiem, pacienta brālim vai māsai, pacienta vecvecākiem, pacienta mazbērniem."